

Crna Gora
Ministarstvo prosvjete,
nauke i inovacija

STANDARD ZANIMANJA

TEHNIČAR/ TEHNIČARKA HORTIKULTURNE PROIZVODNJE

SADRŽAJ

1.	OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	2
2.	TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA	3
3.	KLJUČNI POSLOVI.....	4
3.1.	GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA	4
3.2.	GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA	6
3.3.	GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI	7
3.4.	GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI	12
3.5.	GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI.....	13
3.6.	GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA.....	14
3.7.	GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA	15
3.8.	GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA	16
3.9.	GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE.....	17
3.10.	GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA	18
3.11.	GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE.....	19
4.	OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	21
5.	REFERENTNI PODACI.....	22

Napomena:

Svi izrazi koji se u ovom dokumentu koriste u muškom rodu, obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

1. OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU

NAZIV ZANIMANJA: TEHNIČAR/ TEHNIČARKA HORTIKULTURNE PROIZVODNJE

NIVO: IV1

OPIS ZANIMANJA:

- Tehničar hortikulture proizvodnje organizuje i obavlja proizvodnju i njegu sadnog materijala, uz primjenu agrotehničkih mjera, u zaštićenom prostoru i na otvorenom polju. Organizuje i obavlja berbu/ vađenje, sortiranje, pakovanje i skladištenje cvijeća i rasada i sadnog materijala. U radu koristi adekvatnu mehanizaciju, opremu i alat, i učestvuje u njihovom održavanju i vršenju jednostavnih popravki.

KOMPETENCIJE:

Tehničar hortikulture proizvodnje:

- Analizira radni zadatak u cilju pripreme za njegovu realizaciju
- Planira i organizuje sopstveni rad i rad grupe za realizaciju poslova u hortikulturi
- Priprema resurse i radno mjesto za obavljanje poslova u hortikulturi, u skladu sa planiranim aktivnostima i radnim zadatkom
- Vršiti zasnivanje površina za proizvodnju rasada i sadnog materijala u zaštićenom prostoru i na otvorenom polju
- Obavlja proizvodnju i njegu rasada i sadnog materijala u zaštićenom prostoru i na otvorenom polju
- Primjenjuje agrotehničke mjere u proizvodnji rasada i sadnog materijala
- Obavlja berbu/ vađenje, sortiranje, pakovanje i skladištenje cvijeća, rasada i sadnog materijala
- Obavlja organizaciju hortikulture proizvodnje
- Upotrebljava i održava mašine, opremu i alat za rad u proizvodnji rasada i sadnog materijala
- Vršiti procjenu i obračun troškova, kao i nabavku potrebnih materijala i sredstava
- Organizuje i obavlja promotivne aktivnosti
- Vodi radnu dokumentaciju
- Rukovodi radnom grupom za realizaciju radnog zadatka
- Vršiti nadzor nad poslovima radne grupe za realizaciju radnog zadatka
- Sprovodi postupke za osiguranje i kontrolu kvaliteta rada u skladu sa standardima, normama i odgovarajućom regulativom
- Održava alat, opremu i uređaje za rad
- Obavlja komunikaciju sa nadređenima, saradnicima i korisnicima usluga, u skladu sa pravilima poslovne komunikacije
- Primjenjuje mjere zaštite i zdravlja na radu, i zaštite životne sredine

2. TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA

Grupe poslova	Ključni poslovi
Analiza, planiranje i organizacija rada	<ul style="list-style-type: none"> - Analiziranje radnog zadatka u cilju pripreme za njegovu realizaciju - Planiranje i organizovanje sopstvenog rada i rada grupe za realizaciju poslova u hortikulturnoj proizvodnji
Priprema posla i radnog mjesta	<ul style="list-style-type: none"> - Obezbeđivanje resursa za obavljanje poslova u hortikulturnoj proizvodnji, u skladu sa planiranim aktivnostima i radnim zadatkom
Operativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Zasnivanje površina za proizvodnju rasada i sadnog materijala u zaštićenom prostoru i na otvorenom polju - Proizvodnja i njega rasada i sadnog materijala u zaštićenom prostoru i na otvorenom polju uz primjenu agrotehničkih mjera - Berba /vađenje, sortiranje, pakovanje i skladištenje cvijeća, rasada i sadnog materijala - Organizacija hortikulture proizvodnje - Korišćenje i održavanje mašina, opreme i alata za rad u hortikulturnoj proizvodnji
Komercijalni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Procjena i obračun troškova, nabavka potrebnih materijala i sredstava
Administrativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Vođenje radne dokumentacije
Poslovi rukovođenja	<ul style="list-style-type: none"> - Rukovođenje radnom grupom za realizaciju radnog zadatka
Nadzor rada	<ul style="list-style-type: none"> - Vršenje nadzora nad poslovima radne grupe za realizaciju radnog zadatka
Obezbeđivanje kvaliteta	<ul style="list-style-type: none"> - Osiguranje i kontrola kvaliteta u skladu sa standardima, normama i odgovarajućom regulativom
Održavanje i popravke	<ul style="list-style-type: none"> - Održavanje alata, opreme i uređaja za rad
Komunikacija	<ul style="list-style-type: none"> - Komunikacija sa nadređenima, saradnicima, korisnicima usluga i nadležnim institucijama
Očuvanje zdravlja i okoline	<ul style="list-style-type: none"> - Primjena postupaka i mjera zaštite i zdravlja na radu - Primjena postupaka i mjera zaštite životne sredine

3. KLJUČNI POSLOVI

3.1. GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA

3.1.1. Ključni posao: Analiziranje radnog zadatka u cilju pripreme za njegovu realizaciju

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar hortikulture proizvodnje:

- Pregleda zakonsku regulativu, normative i **dokumentaciju** neophodnu za izvršenje radnih zadataka
Dokumentacija: projekti, elaborati, radni nalog i dr.
- Pregleda radni zadatak/ nalog u cilju planiranja aktivnosti i neophodnih **resursa** za realizaciju radnog zadatka
Resursi: struktura i broj izvršilaca radnog zadatka, materijali, alati, oprema i uređaji
- Analizira radni zadatak/ nalog u cilju specifikacije **dokumentacije** potrebne za njegovu realizaciju
Dokumentacija: radni nalog, proračun potrebnog materijala, usluga, mašina, opreme i radne snage, evidencije i dr.
- Planira vrijeme trajanja radova/ aktivnosti po fazama, u skladu sa zahtjevima radnog zadatka i u dogovoru sa nadređenima

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Radna dokumentacija (radni nalog, radni zadatak i dr.)
- Alat, oprema i uređaji u hortikulturnoj proizvodnji
- Zakonska regulativa iz oblasti hortikulture

3.1.2. Ključni posao: Planiranje i organizovanje sopstvenog rada i rada grupe za realizaciju poslova u hortikulturnoj proizvodnji

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar hortikulture proizvodnje:

- Planira **periodične aktivnosti** u skladu sa zakonskom regulativom, konkretnim pokazateljima i rezultatima
Periodične aktivnosti: periodične aktivnosti na dnevnom, sedmičnom, mjesečnom i godišnjem nivou
- Priprema **dinamički plan** uzimajući u obzir ekološku održivost, kao i pol zaposlenih
Dinamički plan: plan zasnivanja proizvodnih površina, tehničke mjere, alat, oprema, mehanizacija, repromaterijal, sirovine, radni zadaci, radna snaga/ ljudski resursi
- Izrađuje plan radova u cjelini i po fazama u skladu sa kalendarom poljoprivrednih radova, radnim zadacima i po potrebi u saradnji sa nadležnima/ inženjerima/ licenciranim stručnjacima
- Vršiti planiranje i organizaciju **mehanizacije, uređaja i alata** za rad neophodne za hortikulturnu proizvodnju
Mehanizacija: mašine za obradu zemljišta, mašine za đubrenje, mašine za berbu/ vađenje sadnica, mašine za sadnju, mašine za sjetvu, mašine za zaštitu bilja, mašine, uređaji i oprema za zaštitu biljaka od kasnih prolječnih mrazeva i dr.
Uređaji: uređaji za zaštitu bilja, za zaštitu biljaka od mrazeva, za rezidbu, oprema i uređaji za zaštitu od grada, za berbu i dr.
Alati: vile, kramp, capica, motika, ašov, lopata, grabulje, kolica, kosijer, za rezidbu, berbu i dr.
- Vršiti planiranje i organizaciju neophodne radne snage i resursa za hortikulturnu proizvodnju
- Planira prodaju hortikulturnih proizvoda prema ekonomskom interesu
- Podnosi izveštaje o napredovanju radova svojim nadređenima

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnove organizacije rada
- Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija
- Poslovna komunikacija

3.2. GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA

3.2.1. Ključni posao: Obezbjedivanje resursa za obavljanje poslova u hortikulturnoj proizvodnji, u skladu sa planiranim aktivnostima i radnim zadatkom

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar hortikulture proizvodnje:

- Priprema relevantnu **dokumentaciju** potrebnu za izvođenje radnog zadatka

Dokumentacija: radni nalog, normativ materijala, izvještaji, knjiga gazdinstva i dr.

- Vršiti ličnu pripremu za rad i pripremu **zaštitnih sredstava i opreme** neophodne za realizaciju radnog zadatka u skladu sa važećim zakonskim propisima o zaštiti na radu i standardima održivosti - visokokvalitetna oprema napravljena od sirovina potvrđenog kvaliteta)

Zaštitna sredstva i oprema: zaštitna obuća, odjeća, rukavice, kecelja, oprema za prvu pomoć i dr.

- Vršiti odabir, pripremu i provjeravanje ispravnosti alata, opreme, zaštitne opreme, mehanizacije, sredstava za rad i materijala, u skladu sa odgovarajućim nalogom za rad i radnom dokumentacijom/ uputstvima za upotrebu
 - Utvrđuje vrstu pripremnih radova koji se izvode prije izvođenja radnih zadataka
 - Provjerava **uslove rada** na radnom mjestu, u skladu sa opštim mjerama bezbjednosti i zdravlja na radu
- Uslovi rada:** osvjetljenje, hemijski uslovi, izvori fizičke opasnosti i meteorološki uslovi - temperatura, vjetar, kiša, magla, sniježne padavine i dr.
- Održava mjesto rada i alate nakon svakog procesa rada

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Priprema radnog mjesta
- Priprema resursa

3.3. GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI

3.3.1. Ključni posao: Zasnivanje površina za proizvodnju rasada i sadnog materijala u zaštićenom prostoru i na otvorenom polju

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar hortikulture proizvodnje:

- Vrši uzimanje uzoraka zemljišta i šalje ih na hemijsku analizu
- Primjenjuje **fitosanitarne mjere** u cilju pripreme zemljišta za sjetvu i sadnju
 - Fitosanitarne mjere:** dezinfekcija zemljišta, sterilizacija zemljišta, tretiranje plamenom, tretiranje vodenom parom, održavanje higijene u zaštićenom prostoru i dr.
- Vrši osnovnu i dopunsku obradu zemljišta, primjenom odgovarajuće **mehanizacije i alata**, u odnosu na agroklimatske uslove i dobijene rezultate kontrole plodnosti zemljišta, primjenom odgovarajućih mjera za osnovnu i dopunsku obradu, uz očuvanje mikrobiološke sredine
 - Mehanizacija:** traktor sa priključnim mašinama (plugovi, drljača, freza, valjci i dr.)
 - Alat:** ašovi, lopate, grabulje i dr.
- Vrši odabir, procjenu količine i pripremu sjemena, dendrološkog materijala i busena za sjetvu/ sadnju u zavisnosti od relevantnih **činilaca**, uz nadzor nadređenog
 - Činioci:** biološki, agrotehnički, ekonomski i agroekološki
- Pravi zemljišnu smještu u odgovarajućem odnosu **materijala** zavisno od biljne vrste koja se proizvodi
 - Materijali:** zemlja, pijesak, organsko i neorgansko đubrivo, perlit i dr.
- Određuje vrstu i veličinu posuda za sjetvu, sadnju i rasađivanje sjemena i dendrološkog materijala u zatvorenom prostoru i na otvorenom polju
- Dodaje u zemljište **sredstva** za popravljavanje fizičkih i hemijskih osobina zemljišta
 - Sredstva:** pijesak, organska i mineralna đubriva i dr.
- Priprema teren za zasnivanje i postavljanje busen travnjaka
- Vrši nadzor nad radovima drugih izvršilaca tokom obavljanja odgovarajućih poslova pri zasnivanju površina za hortikulture proizvodnju

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Uzorkovanje zemljišta
- Osnovna i dopunska obrada zemljišta
- Upotreba poljoprivredne mehanizacije
- Odabir sjemena i sadnog materijala

3.3.2. Ključni posao: Proizvodnja i njega rasada i sadnog materijala u zaštićenom prostoru i na otvorenom polju uz primjenu agrotehničkih mjera

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar hortikulture proizvodnje:

- Vršiti postavljanje objekta za proizvodnju rasada i sadnog materijala u zaštićenom prostoru različitih **vrsta**, u skladu sa tehnologijom gajenja

Vrste: osnovni/ privremeni (niski tuneli, visoki tuneli, tople leje i dr.) i stalni (staklenici i plastenici - jednostrani staklenik, dvostrani staklenik, mali hobi tip, hangarni staklenici, okrugli i dr.)

- Obavlja sjetvu, sadnju i rasađivanje sjemena, dendrološkog materijala i busen travnjaka na različite **načine gajenja** u zatvorenom prostoru i na otvorenom polju

Načini gajenja: gajenje u lejama, gajenje u kontejnerima i hidroponski način gajenja

- Obavlja vizuelni pregled sadnog materijala u cilju utvrđivanja potrebe za preduzimanjem odgovarajućih mjera
- Primjenjuje **agrotehničke** i hemijske **mjere** poštujući agrotehničke rokove, uz upotrebu odgovarajuće **mehanizacije, sistema i alata**, uzimajući u obzir zaštitu životne sredine

Agrotehničke mjere: navodnjavanje, đubrenje, prorjeđivanje, zasjenjivanje i dr.

Mehanizacija: kultivator i priključne mašine (freza, drljače, tanjirače, valjci i dr.)

Sistemi: za navodnjavanje kap po kap, vještačkom kišom i dr.

Alat: kramp, motika, budak, lopata, ašov, plug i dr.

- Primjenjuje **osnovne i specijalne mjere njege usjeva** u procesu proizvodnje rasada i sadnog materijala, uz nadzor nadređenog

Osnovne mjere njege usjeva: međuredno kultiviranje, razbijanje ledene kore, zaštita od mraza, razbijanje pokorice, evakuacija suvišne vode, ogrtanje usjeva i dr.

Specijalne mjere njege usjeva: primjena biljnih hormona, hemijska desikacija i defolijacija usjeva, zakidanje djelova biljke, zalamanje, dopunsko oprašivanje, pravljenje oslonaca biljkama, malčovanje, okopavanje, zaštita od grada i vjetrova i dr.

- Prati razvoj mladih biljaka i sprovodi **mjere zaštite i njege rasada i sadnog materijala** u procesu proizvodnje rasada i sadnog materijala u zaštićenom prostoru i na otvorenom polju, uz nadzor nadređenog

Mjere zaštite i njege rasada i sadnog materijala: konvencionalna, integralna i organska zaštita

- Vršiti nadzor nad radovima pomoćnih izvršilaca tokom obavljanja odgovarajućih poslova u procesu proizvodnje rasada i sadnog materijala u zaštićenom prostoru i na otvorenom polju

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Proizvodnja i njega rasada i sadnog materijala
- Primjena agrotehničkih mjera u proizvodnji rasada i sadnog materijala

3.3.3. Ključni posao: Berba/ vađenje, sortiranje, pakovanje i skladištenje cvijeća, rasada i sadnog materijala

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar hortikulture proizvodnje:

- Određuje vrijeme i **način** berbe/vađenja cvijeća, rasada i sadnog materijala na osnovu raspoloživih sredstava
Način: ručno, polumehanizovano i mehanizovano
- Vršiti odabir odgovarajuće, ekološki prihvatljive **ambalaže** zavisno od vrste proizvoda
Ambalaža: gajbe, kartonske kutije, vreće, posude različitih dimenzija i dr.
- Obavlja berbu/ vađenje cvijeća, rasada i sadnog materijala
- Obavlja pakovanje, transport i skladištenje proizvoda u zavisnosti od njihovih karakteristika i predviđene namjene
- Prati rad grupe pomoćnih izvršilaca u procesu berbe/vađenja, pakovanja, transporta i skladištenja proizvoda
- Obavlja **pripremu** proizvoda za čuvanje u odnosu na vrstu i zdravstveno stanje
Priprema: pregled ubranih proizvoda, odstranjivanje oštećenih, precvjetalih, bolesnih dijelova proizvoda, odstranjivanje nečistoće, lišća i dr.
- Vršiti odlaganje proizvoda i prati njihovo stanje uz kontrolu **uslova** u skladištu
Uslovi: temperatura, vlažnost vazduha, atmosfera i dr.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Stepen zrelosti cvijeća, rasada i sadnog materijala
- Berba/ vađenje cvijeća, rasada i sadnog materijala
- Skladištenje cvijeća, rasada i sadnog materijala

3.3.4. Ključni posao: Organizacija hortikulture proizvodnje

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar hortikulture proizvodnje:

- Organizuje poslove na zasnivanju površina za proizvodnju rasada i sadnog materijala u zaštićenom prostoru i na otvorenom polju
- Organizuje poslove na proizvodnji i njezi rasada i sadnog materijala u zaštićenom prostoru i na otvorenom polju
- Organizuje berbu/ vađenje, sortiranje, pakovanje i skladištenje cvijeća, rasada, sadnog materijala i busen travnjaka
- Organizuje poslove u cvečari na održavanju cvijeća i izradu cvjetnih aranžmana
- Organizuje prijem **biljnih i drugih materijala**

Biljni materijali: cvijeće, rasad, sadni materijal i dr.

Drugi materijali: zemlja, pijesak, organsko i neorgansko đubrivo, perlit, ukrasni papir, trake i dr.

- Prati dinamiku izvođenja radova, sa ciljem prilagođavanja dinamičkog plana realnim uslovima
- Prati potrošnju materijala prilikom izvođenja radova
- Izrađuje specifikaciju i optimizaciju materijala na osnovu predmjera i predračuna i stvarnog stanja na terenu, u cilju organizovanja naručivanja potrebnog materijala

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Tehnička dokumentacija (projektna dokumentacija, dokumentacija proizvođača i dr. na maternjem, engleskom ili drugom stranom jeziku)
- Zakonska regulativa (zakoni, podzakonski akti (pravilnici, uredbe, propisi i dr.)
- Tehnička regulativa (standardi, tehnički propisi, preporuke i uputstva)
- Radna dokumentacija (radni nalog, radni zadatak i dr.)
- Osnove organizacije rada

3.3.5. Ključni posao: Korišćenje i održavanje mašina, opreme i alata za rad u hortikulturnoj proizvodnji

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar hortikulture proizvodnje:

- Vršiti odabir mašina, opreme i radnog alata za osnovne i dodatne radove na osnovu procesa rada
- Vršiti kontrolu stanja i ispravnosti mašina, opreme, alata i njihovih agregata
- Vršiti sprovođenje i nadzor nad čišćenjem, dezinfekcijom i održavanjem poljoprivrednih mašina, opreme, sredstava, alata i agregata
- Vršiti sprovođenje i nadzor nad jednostavnim popravkama poljoprivrednih mašina i opreme

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Upotreba i održavanje mašina, opreme i alata u hortikulturnoj proizvodnji

3.4. GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI

3.4.1. Ključni posao: Procjena i obračun troškova, nabavka potrebnih materijala i sredstava

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar hortikulture proizvodnje:

- Prikuplja informacije o cijenama i kvalitetu materijala na odgovarajućem tržištu
- Vršiti procjenu troškova nabavke i transporta materijala, zaštitnih sredstava i opreme, opreme za rad, alata i rezervnih dijelova, na osnovu specifikacije
- Vršiti obračun utroška sredstava za realizaciju poljoprivredne proizvodnje, uz primjenu poreske regulative
- Izrađuje kalkulaciju konačne cijene proizvoda iz ponude
- Upravlja finansijskim aspektima malog preduzeća u slučaju suvlasništva/ upravljanja
- Sačinjava zahtjev za nabavku materijala, opreme, uređaja, rezervnih dijelova i zaštitnih sredstava i opreme na osnovu specifikacije i podnosi isti nadređenom na odobrenje
- Vršiti prijem i skladištenje materijala, opreme, uređaja i rezervnih dijelova
- Unosi podatke o pristiglom materijalu, opremi, uređajima i rezervnim dijelovima u bazu podataka
- Sastavlja reklamacione zapisnike u slučaju da pristigli materijal, oprema, uređaji i rezervni dijelovi nisu u skladu sa prethodno poručenim

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Procjena i obračun troškova u hortikulturnoj proizvodnji
- Nabavka, prijem i skladištenje materijala i sredstava

3.5. GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI

3.5.1. Ključni posao: Vođenje radne dokumentacije

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla
<p>Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar hortikulture proizvodnje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evidentira vrijeme provedeno na radu, vlastito i saradnika, u skladu sa relevantnom zakonskom regulativom u elektronskoj formi - Popunjava dnevni i nedjeljni plan rada primjenjujući odgovarajuće obrasce - Popunjava odgovarajuću dokumentaciju, u skladu sa radnim zadatkom u skladu sa nacionalnom regulativom o zaštiti podataka o ličnosti i Opštom uredbom o zaštiti podataka (GDPR) <ul style="list-style-type: none"> Dokumentacija: dnevni, nedjeljni plan rada i radni nalog, registar, protokol, datoteka, elektronska evidencija, baza podataka, dnevnik rada, normativi materijala, ulaz i izlaz robe, izvještaji, matična knjiga gazdinstva i dr. - Vodi evidenciju o utrošku repromaterijala, goriva, rezervnih djelova, alata i opreme, u pisanoj ili elektronskoj formi - Vodi evidenciju o agrometeorološkim parametrima - Učestvuje u izradi periodičnih izvještaja o obavljenom poslu, izvještaja o sprovedenim aktivnostima i izvještaja o prihodima i rashodima na poljoprivrednom gazdinstvu - Arhivira dokumentaciju, u skladu sa važećom regulativom, u pisanoj ili elektronskoj formi
Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla
<ul style="list-style-type: none"> - Radni nalog - Evidencija i arhiviranje dokumentacije - Izvještaj

3.6. GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA

3.6.1. Ključni posao: Rukovođenje radnom grupom za realizaciju radnog zadatka

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar hortikulture proizvodnje:

- Izdaje naloge za rad izvršiocima radnog zadatka
- Koordinira radom grupe tokom realizacije radnog zadatka
- Usklađuje rad radne grupe sa ostalim učesnicima i grupama tokom realizacije radnog zadatka
- Prikuplja od izvršilaca informaciju o realizaciji pojedinačnih radnih zadataka, u skladu sa radnim nalogom

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnove organizacije rada
- Poslovna komunikacija
- Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija

3.7. GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA

3.7.1. Ključni posao: Vršenje nadzora nad poslovima radne grupe za realizaciju radnog zadatka

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar hortikulture proizvodnje:

- Tumači radnoj grupi dokumentaciju i uputstva za različite radne procese u hortikulturnoj proizvodnji
- Vršiti nadzor nad izvođenjem aktivnosti članova radne grupe u toku realizacije radnog zadatka
- Provjerava funkcionalnost mašina, uređaja i radnog alata za proizvodnju prije i tokom realizacije radnih procesa hortikulture proizvodnje
- Vršiti nadzor nad sprovođenjem mjera za zaštitu na radu, zaštitu okoline i očuvanje zdravlja u toku realizacije radnog zadatka

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnove organizacije rada i specifičnosti hortikulture proizvodnje
- Sigurnosne procedure prilikom izvođenja radova
- Poslovna komunikacija

3.8. GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA

3.8.1. Ključni posao: Osiguranje i kontrola kvaliteta u skladu sa standardima, normama i odgovarajućom regulativom

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar hortikulture proizvodnje:

- Primjenjuje odgovarajuće zakone, standarde, norme, tehničku regulativu i interne procedure u poljoprivrednoj proizvodnji
- Koristi uređaje, alat i opremu, u skladu sa uputstvima proizvođača
- Vrš osnovnu kontrolu kvaliteta hortikulture proizvoda iz ponude na osnovu definisanih standarda
- Vrš osnovnu kontrolu kvaliteta vode zavisno od izvora vode i mjesta upotrebe
- Sanira moguće osnovne nedostatke u cilju osiguranja kvaliteta proizvoda u skladu sa vrstom i načinom proizvodnje
- Vrš uzorkovanje proizvoda u cilju ispunjenja zahtjeva koji se tiču kvaliteta proizvoda i/ili pribavljanja deklaracija i sertifikata
- Pohađa obuke o primjeni standarda, trendova, novih tehnika, tehnologija i internih procedura u hortikulturnoj proizvodnji
- Vrš evaluaciju sopstvenog rada i rada svojih saradnika, imajući u vidu specifičnosti posla i **karakteristike** zaposlenih lica

Karakteristike: životna faza, fizičke sposobnosti itd.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Zakon i pravilnici u hortikulturnoj proizvodnji
- Standardi kvaliteta
- Karakteristike alata, opreme i uređaja
- Način rukovanja alatom, opremom i uređajima

3.9. GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE

3.9.1. Ključni posao: Održavanje alata, opreme i uređaja za rad

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar hortikulture proizvodnje:

- Provjerava redovno ispravnost i funkcionalnost opreme i uređaja za rad
- Obavlja **osnovno održavanje** alata, opreme i uređaja za rad
 - Osnovno održavanje:** čišćenje, podmazivanje, zamjena potrošnih dijelova i dr.
- Odlaze alat, opremu i uređaje, u skladu sa uputstvima proizvođača i inženjera
- Prijavljuje kvarove opreme, uređaja inženjeru, u skladu sa internom procedurom
- Vršiti pripremu i slanje opreme i uređaja na servisiranje, u skladu sa uputstvima proizvođača

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Alat, oprema i uređaji za rad (karakteristike, upotreba, način održavanja i odlaganja)
- Način i uslovi skladištenja alata, opreme i uređaja
- Poslovna komunikacija

3.10. GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA

3.10.1. Ključni posao: Komunikacija sa nadređenima, saradnicima, korisnicima usluga i nadležnim institucijama

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar hortikulture proizvodnje:

- Ostvaruje **internu** i **eksternu** komunikaciju na profesionalan i etički način primjenjujući pravila poslovne komunikacije, u skladu sa **principima ravnopravnosti**
 - Interna komunikacija:** sa nadređenima, saradnicima i pomoćnim osobljem
 - Eksterna komunikacija:** sa kupcima, relevantnim javnim, vladinim i civilnim institucijama
 - Principi ravnopravnosti:** rodne, rasne, seksualne, nacionalne, vjerske, kulturološke i dr.
- Primjenjuje odgovarajuće tehnike komunikacije, u skladu sa organizacionom strukturom, nadležnostima, vrstama poslova i radnih zadataka
- Daje uputstva saradnicima i radnoj grupi za realizaciju radnog zadatka koristeći jasnu i stručnu terminologiju
- Koristi savremene informaciono-komunikacione tehnologije i pomoćne tehnologije u komunikaciji
- Rješava interne i eksterne primjedbe i nesporazume primjenom odgovarajućih tehnika za rješavanje konflikata
- Izvještava nadređenog o završenom radnom zadatku koristeći jasnu i stručnu terminologiju

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Poslovna komunikacija
- Upotreba stručne terminologije
- Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija

3.11. GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE

3.11.1. Ključni posao: Primjena postupaka i mjera zaštite i zdravlja na radu

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar hortikulture proizvodnje:

- Sprovodi propise i primjenjuje mjere i postupke iz oblasti bezbjednosti zaštite i zdravlja na radu i protivpožarne zaštite, kao i odgovarajuću zakonsku i internu regulativu za upravljanje vanrednim situacijama
- Identifikuje opasnosti u procesu rada i umanjuje rizike za nastanak povreda na radu, kao i profesionalnih oboljenja
- Pravilno koristi i održava opremu, **ličnu zaštitnu opremu** i sredstva za zaštitu zdravlja i bezbjednost na radu

Lična zaštitna oprema: zaštitna obuća, zaštitna odjeća, zaštitna pregača, zaštitne rukavice i dr.

- Koristi opasna i potencijalno opasna hemijska sredstva, u skladu sa uputstvima za upotrebu u cilju očuvanja zaštite i zdravlja na radu
 - Pruža prvu pomoć u slučaju nezgode, u skladu sa odgovarajućim procedurama
 - Obavještava saradnike o potencijalnim opasnostima koje je identifikovao, postavljajući znakove opasnosti, u radnom okruženju i prilikom korišćenja hemijskih sredstava, opreme, alata, uređaja i mašina, imajući u vidu rizike po **posebne grupe**
- Posebne grupe:** trudnice, porodilje, stariji, lica sa zdravstvenim rizicima i dr.
- Primjenjuje/ Vršiti kontrolu primjene higijensko-sanitarno-tehničkih mjera zaštite na radu, prije, tokom i nakon izvođenja radova i upotrebe hemijskih sredstava
 - Prijavljuje identifikovane kvarove alata, sredstava i opreme za rad nadležnom licu
 - Održava mjesto izvođenja radova čistim i urednim do finalizacije i primopredaje izvedenih radova

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnove pružanja prve pomoći
- Procedure prilikom pružanja prve pomoći u slučaju električnog udara
- Procedure za postupanje u slučaju opšte opasnosti

3.11.2. Ključni posao: Primjena postupaka i mjera zaštite životne sredine**Aktivnosti za realizaciju ključnog posla****Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar hortikulture proizvodnje:**

- Primjenjuje mjere, pravila i standarde zaštite životne sredine
- Vršiti identifikaciju i analizu faktora koji utiču na zagađenje životne sredine
- Vršiti odlaganje, deponovanje i sortiranje repromaterijala, hemijskih sredstava i ostataka biljnog porijekla na način koji ne ugrožava životnu sredinu
- Organizuje/ Sakuplja, vrši selekciju, čuva, odlaže i tretira otpad iz procesa rada, u skladu sa regulativom o zaštiti životne sredine
- Vršiti kontrolu mogućih štetnih dejstava koja njegov rad (uz primjenu opasnih ili potencijalno opasnih hemijskih sredstava, poljoprivredne opreme, mehanizacije i alata) može da ima na životnu sredinu
- Obavlja aktivnosti iz oblasti poljoprivrede koristeći energiju i materijale, u skladu sa principima održivog razvoja i zaštite životne sredine

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Značaj zaštite životne sredine
- Ekološki standardi za odlaganje otpadnog materijala
- Postupanje sa otpadom u skladu sa zakonom
- Propisi iz oblasti upravljanja otpadom

4. OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU

Sektor i podsektor prema NOK-u	Sektor: Poljoprivreda, prehrana, veterina Podsektor: Poljoprivreda
Šifra i naziv zanimanja ili grupe zanimanja prema SKZ/ ISCO-u	6113 - Baštovani, vrtlari i rasadničari
Tipično radno okruženje i uslovi rada	<p>Tehničar hortikulture proizvodnje radi na otvorenim i zatvorenim prostorima. Na otvorenom polju obavlja posao pod uticajem različitih vremenskih uslova (ekstremne temperature, vjetar, UV zračenje, vlažnost, padavine), a može da radi i u zatvorenom prostoru, pod uticajem specifičnih mikroklimatskih uslova (temperatura, vlažnost, prisustvo štetnih gasova i dr.).</p> <p>Obavlja poslove na privatnim ili javnim površinama i objektima koji se odnose na proizvodnju i trgovinu proizvodima hortikulture. Rukovodi manjim organizacionim jedinicama poljoprivrednih preduzeća ili gazdinstava. Može da radi i u objektima namijenjenim za prodaju hortikulturnih poljoprivrednih proizvoda, u laboratorijama za ispitivanje zemljišta, sjetvenog/ sadnog materijala, bolesti biljnih kultura na osnovu biljnog materijala, kao i u poljoprivrednim apotekama i rasadnicima, vrtnim centrima.</p> <p>U periodu sezonskih poslova može da radi svakodnevno ili je moguće produženo radno vrijeme u odnosu na standardno. Radno vrijeme je prilagođeno uslovima proizvodnje/ vrsti posla, što često podrazumijeva rad noću, vikendom i praznicima, rad u smjenama i produženo radno vrijeme. Radno vrijeme se može prilagoditi različitim fazama u životu pojedinca (na primjer, roditeljstvo) ili starosnoj dobi date osobe (mlađi i stariji).</p> <p>Posao tehničara hortikulture proizvodnje se može prilagoditi fizičkim mogućnostima muškaraca i žena, i životnim fazama u kojima se nalaze. trudnice, kao i porodilje, osobe sa privremenim i trajnim invaliditetom, mogu (privremeno) da obavljaju poslove koji su lakši, na način koji im omogućava da ispunjavaju svoje roditeljske obaveze, koji su prilagođeni njihovim fizičkim mogućnostima. Slično tome, starija lica mogu da obavljaju poslove koji su manje fizički zahtjevni.</p> <p>Radne zadatke obavlja u različitim položajima tijela što zahtijeva stajanje, sjedenje, čučanje, saginjanje, penjanje i nošenje tereta. Radi fizički naporan, potencijalno opasan posao, usljed izloženosti mehanizaciji, opremi, hemijskim sredstvima, te je tokom obavljanja radnih zadataka obavezno nošenje lične zaštitne opreme.</p> <p>Tehničar hortikulture proizvodnje može da radi samostalno, da koordinira grupom radnika i/ili da radi pod nadzorom nadređenog. Potrebno je da bude adekvatnog psihofizičkog zdravlja, da ima ljubav prema prirodi, biljkama, da ima osećaj za preciznost i kreativnost u radu.</p>
Srodna zanimanja	Tehničar dizajna u hortikulturi, Cvjećar, Rasadničar, Baštovan, Voćar-Vinogradar, Ratar-Povrtar, Pomoćnik u hortikulturnoj proizvodnji
Ostale informacije	

5. REFERENTNI PODACI

Naziv dokumenta: Standard zanimanja Tehničar/ Tehničarka hortikulture proizvodnje

Kod dokumenta: SZ-080141-THP

Datum usvajanja dokumenta: 03. jun 2024. godine

Sjednica nadležnog Savjeta na kojoj je dokument usvojen: II sjednica Savjeta za kvalifikacije

Radna grupa za izradu dokumenta:

1. Ana Radunović, diplomirani inženjer hortikulture, rukovodilac službe za rasadničku proizvodnju, Zelenilo d.o.o., Podgorica
2. Anja Lalević, diplomirani inženjer poljoprivrede, nastavnik, JU Srednja stručna škola „Spasoje Raspopović“, Podgorica
3. Branislav Knežević, diplomirani inženjer poljoprivrede, nastavnik, JU Srednja stručna škola Bar
4. Jelena Lazarević, doktor biotehničkih nauka, oblast šumarstvo; inženjer pejzažne arhitekture, profesor, Biotehnički fakultet, Univerzitet Crne Gore
5. Zoran Marinković, diplomirani inženjer agronomije, rukovodilac, Vrti centri Kalia, Podgorica
6. Olgica Otašević, diplomirani inženjer pejzažne arhitekture, rukovodilac službe za uređenje javnih površina, d.o.o. Čistoća Pljevlja
7. Zorica Božović, diplomirani inženjer hortikulture, rukovodilac sektora za projektovanje i inženjering, Ekoplant, Podgorica

Koordinator:

Vjera Mitrović-Radošević, diplomirani psiholog, samostalni savjetnik – nadzornik za kvalitet u inkluzivnom obrazovanju i istraživanje, Odjeljenje za kvalitet, istraživanje i kontinuirani profesionalni razvoj, JU Centar za stručno obrazovanje

Ostale informacije:

Lektura: Magdalena Jovanović, samostalni savjetnik za odnose sa javnostima i lektorisanje, JU Centar za stručno obrazovanje

Dizajn i tehnička obrada: Danilo Gogić, samostalni savjetnik za administriranje i dizajn, JU Centar za stručno obrazovanje